

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่

เมื่อรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำตัวแปรแต่ละตัวมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้ ตัวแปรอิสระสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสายอาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 – 3 ในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 สถานศึกษา คือ วิทยาลัย ก และวิทยาลัย ข จำนวน 372 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน แบบวัดความเครียด แบบวัดค่านิยมในความรุนแรง แบบวัดความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ แบบวัดการใช้ความรุนแรงจากครอบครัว แบบวัดความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง และแบบวัดพฤติกรรมความรุนแรง

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของตัวแปร โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของความเห็นผู้เชี่ยวชาญ (Index of Consistency : IOC) ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แบบแอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม วิเคราะห์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ได้แก่ ทดสอบการแจกแจงโค้งปกติ (Normality) ของตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบ Kolmogorov – Smirnov ทดสอบการมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linearity) ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยการวิเคราะห์ Curve

Estimation ทดสอบการมีความเป็นเอกพันธ์ของความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตามในทุกค่าของตัวแปรอิสระ (Homoscedasticity) โดยใช้วิธีการของ Durbin – Watson วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ โดยทำการวิเคราะห์ ดังนี้ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ โดยทำการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง โดยทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Method) การตรวจสอบคุณภาพของสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ของแต่ละปัจจัยในสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ โดยพิจารณาค่า VIF (Variance Inflation Factors) ของแต่ละปัจจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
2. จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ (Y) พบว่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงได้จริง 3 ตัวแปร คือ ความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ (X_9) ความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง (X_{11}) การใช้ความรุนแรงในครอบครัว (X_{10}) สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรง (Y) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 70.0 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.83
3. ผลการสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรง (Y) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรง (Y) ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 9.85 + 0.34X_9 + 0.32X_{11} + 0.21X_{10}$$

สมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรง (Y) ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.35X_9 + 0.40X_{11} + 0.24X_{10}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความรุนแรง พบว่า นักศึกษาสายอาชีพมีพฤติกรรมความรุนแรง อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ($\bar{X} = 1.81$) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องเตรียมความพร้อมในสายวิชาชีพที่ตนศึกษาเพื่อเตรียมตัวออกมาทำงาน เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว จึงทำให้วัยรุ่นมุ่งความสนใจไปที่การเรียนและการศึกษาต่อ ประกอบกับนักศึกษาสายอาชีพในช่วงวัยนี้ใกล้จะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มมีวุฒิภาวะสมบูรณ์ มีทัศนคติ และแบบแผนทางพฤติกรรมที่แน่นอน มีความสามารถในการเก็บกอดอารมณ์ และกำลังต้องการได้รับการยอมรับจากบิดามารดา ครู และบุคคลรอบข้าง จึงมักจะแสดงพฤติกรรมที่เป็นผู้ใหญ่มีความคิดความอ่านเปลี่ยนไปบ้าง ลดความคึกคะนองลง แต่ก็ยังมีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงบ้างเป็นบางครั้ง เนื่องจากยังต้องการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองอยู่ คิดเพื่อน ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน และยังต้องการเป็นจุดเด่นเป็นที่สนใจของคนรอบข้าง ประกอบกับอารมณ์ที่รุนแรงใจร้อนยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้ ทำให้ขาดการยั้งคิดอยู่บ้างจนแสดงพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงบ้างเป็นครั้งคราวแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาสายอาชีพจะแสดงพฤติกรรมความรุนแรงก็ต่อเมื่อตนเองถูกกระทำก่อนและเพื่อโต้ตอบผู้ที่มาทำร้าย เนื่องจากเห็นว่าไม่ยุติธรรม เมื่อตนถูกทำร้ายก่อนก็ต้องป้องกันตัวจากผู้ที่มาทำร้าย ซึ่งเป็นธรรมชาติของวัยรุ่น จนบางครั้งกลายเป็นการแก้แค้นหรือเอาคืน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาสายอาชีพมีพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉลองรัฐ อินทรีย์ (2529, อ้างถึงใน สุขเกษม อิงคนินันท์, 2537, หน้า 77) ที่พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยทุกเพศทุกวัยมีอารมณ์แจ่มใสไม่ก้าวร้าว และจากรายงานการวิจัยโรงพยาบาลนิติจิตเวช (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2533 อ้างใน สุขเกษม อิงคนินันท์, 2537, หน้า 77) พบว่าส่วนใหญ่วัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 12 – 18 ปี มีระดับความก้าวร้าวรุนแรงน้อย

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความรุนแรง (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สูงสุด คือ ความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง (X_{11}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .73

จากผลการคัดเลือกตัวแปร พบว่า มีตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงได้จริง คือ ความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ ความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง และการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า

ความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ (X_9) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพได้ร้อยละ 56.0 เนื่องจากอารมณ์ก้าวร้าวและรุนแรงเป็นผลมาจากการที่บุคคลเกิดความคับข้องใจหรือความรู้สึกว่าตนถูกกีดกันอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะสามารถตอบสนองและแสดงพฤติกรรมออกมาได้ไม่เหมาะสม และเมื่ออยู่ในภาวะขาดการควบคุมอารมณ์ จะไม่มีการตระหนักรู้ถึงภาวะอารมณ์ ทั้งในลักษณะนิสัยทางอารมณ์ และปฏิกิริยาทางอารมณ์ ต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ และจะนำไปสู่ความเสียหาย แสดงออกทางพฤติกรรมหรือการกระทำที่รุนแรงได้ ซึ่งสอดคล้องกับวารรัตน์ วิจารณ์ปรีชา (2550) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมและการกระทำรุนแรงของนักเรียนในจังหวัดราชบุรี ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความสามารถในการจัดการอารมณ์ระดับค่อนข้างต่ำ เนื่องจากนักเรียนมีการจัดการอารมณ์ไม่ดีพอที่จะควบคุมพฤติกรรมและการกระทำรุนแรง อีกทั้งการขาดการพัฒนาทางระบบการจัดการศึกษา ทำให้นักเรียนขาดทักษะทางด้านจัดการอารมณ์ที่เหมาะสม จึงส่งผลให้นักเรียนขาดการตระหนักรู้ในภาวะของอารมณ์ ไม่รู้จักระงับอารมณ์ จึงเกิดพฤติกรรมและการกระทำรุนแรงขึ้น

ความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง (X_{11}) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสายอาชีพได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.0 เนื่องจากสื่อนี้เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมาก และมีความเชื่อกันว่าสื่อสามารถเปลี่ยนทัศนคติหรือจุดมุ่งหมายของสาธารณชนไปในทิศทางใดก็ได้ตามต้องการ ไม่ว่าจะไปในทางดีหรือทางร้าย จะเห็นได้ว่าสื่อมีอิทธิพลผลักดันพฤติกรรมของคนในสังคมเป็นอย่างมาก บางครั้งอาจจะเป็นไปในทางดีแต่บางครั้งก็เป็นไปในทางร้าย สอดคล้องกับที่ Donnerstein , Slaby and Eron (1994 อ้างถึงใน กอบแก้ว ไทยยืนยงศักดิ์, 2543, หน้า 15) ได้กล่าวว่า เมื่อคนดูชมความรุนแรงที่ปรากฏบนสื่อต่าง ๆ นั้นมีส่วนในการสนับสนุนพฤติกรรมที่รุนแรงต่อคนดูได้ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม และที่ Berkowitz , 1964 (อ้างถึงใน อรรถชัย ชื่นมณูชัย, 2520, หน้า 103) ให้ข้อคิดว่าการได้เห็นความรุนแรงก้าวร้าวจากภาพยนตร์จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกในทางรุนแรงมุ่งร้ายเพิ่มขึ้น คนดูที่มีปัญหาทางอารมณ์หรือที่กำลังโกรธแค้นอยู่แล้วเมื่อมาได้ชมฉากที่แสดงความรุนแรงในภาพยนตร์หรือโทรทัศน์จะยิ่งเพิ่มความโน้มเอียงที่จะรู้สึกอยากไปโจมตีหรือต่อสู้กับคนที่เราไม่ชอบหรือคู่อริ

การใช้ความรุนแรงจากครอบครัว (X_{10}) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 3 สามารถทำนายการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสาขาอาชีพได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 สามารถอธิบายได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบทำโทษแม้จะเป็นการกระทำเพื่อยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็ก แต่ผลการทำโทษดังกล่าวจะทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า รู้สึกหมกหมวงที่จะกระทำ ความดี การทำโทษยิ่งใช้มากเท่าใดยิ่งจะทำให้เด็กขาดคุณธรรมมากขึ้น และเด็กที่ถูกทำโทษทางกายหรือทางวาจาจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวอันจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย สอดคล้องกับที่ นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม (2518, หน้า 3) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูบุตรโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล จะทำให้เด็กเกิดความวิตกกังวล เพราะเกิดความรู้สึกขาดความมั่นคงปลอดภัย จึงทำให้บุคคลยอมกระทำตามคำสั่งของผู้อื่นเพื่อเป็นที่ยอมรับจากสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกว่าคุณค่ามีค่าน้อย (Low Person Worth) และมีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Low Self-esteem) ทำให้บุคคลขาดความกระตือรือร้น ขาดความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ และ Bandura (1977 อ้างถึงใน สมพร สุทัศนีย์, 2530 หน้า 30) ถือว่า การลงโทษทางกายแก่พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนั้นเป็นการแสดงแบบที่ก้าวร้าวแก่เด็ก จะทำให้เด็กจะให้ความสนใจ จดจำ และแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวในเวลาต่อมา

3. จากผลการสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสาขาอาชีพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ ความสนใจในการรับสื่อที่น่าเสนอ เนื้อหาความรุนแรง และการใช้ความรุนแรงในครอบครัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมความรุนแรง ร้อยละ 70.0

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ผู้วิจัยได้เสนอแนะเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง อันดับแรก ได้แก่ ความบกพร่องในการจัดการอารมณ์ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการฝึกการจัดการกับอารมณ์ เพื่อปรับการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเองไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สิ่งที่สำคัญคือการเรียนรู้ความเข้าใจลักษณะทางอารมณ์ของตนเอง สังเกตและติดตามการเกิดอารมณ์รวมทั้งการแสดงออกที่ตอบสนองต่ออารมณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเกิดอารมณ์ทางลบที่อาจทำให้เกิดการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม และส่งผลทางลบตามมาได้ การเรียนรู้จักอารมณ์ของตนเองจะเป็นพื้นฐานในการปรับเปลี่ยนอารมณ์ให้มีการแสดงออกที่เหมาะสมต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง อันถัดต่อมา ได้แก่ ความสนใจในการรับสื่อที่นำเสนอเนื้อหาความรุนแรง ซึ่งในปัจจุบันเด็กและวัยรุ่นมีแนวโน้มมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเพิ่มขึ้นหลังจากรับชมสื่อต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาระก้าวร้าวรุนแรงมากกว่าเด็กและวัยรุ่นที่ไม่ได้รับชมสื่อที่มีเนื้อหาสาระก้าวร้าวรุนแรง เพราะได้เรียนรู้แนวทางและวิธีการใหม่ ๆ ในการก้าวร้าวจากรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสาระก้าวร้าวรุนแรงเป็นการเรียนรู้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ดังนั้นทางสถานศึกษา และครอบครัวควรสนับสนุนให้วัยรุ่นเลือกรับสื่อที่เหมาะสมกับอัตราภาพของตน จะทำให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการเลือกรับชมเฉพาะสื่อที่ให้ข่าวสารให้ความรู้ และทำให้เกิดความคิด เพิ่มคุณภาพ และคุณค่าใส่ตัวผู้รับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความรุนแรงในขอบเขตที่ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมความรุนแรง โดยมุ่งศึกษาไปยังกลุ่มเป้าหมายที่มีการเกิดพฤติกรรมความรุนแรงอยู่ในระดับสูง
2. ควรมุ่งศึกษาในแต่ละองค์ประกอบของปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อจัดกลุ่มของตัวแปรหรือปัจจัยที่ต้องการศึกษา ซึ่งจะทำให้ได้กลุ่มของปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนมากขึ้น